in illo. Fundamentalis a. demonſtratio eſt ſi uterque termi-
nus reſolvatur in primos, manifeſtum erit alterum alterius aut
partem eſſe, aut partium earundem. Mediorum a. numerum
ſic inveniemus. Subjectum & prædicatum vel ſunt in eadem
claſſe, vel diverſa. Si in eâdem, neceſſe eſt utrumque termi-
num eſſe ortum; & variationem ſcriptionis ſaltem ſeu defini-
tionis ejusdem termini, poterunt igitur duæ definitiones ejus-
dem termini non niſi per tertiam de ſe invicem probari. Igi-
tur de numero definitionum ejusdem termini orti, quem inve-
ſtigavimus ſupra n. 69. ſubtrahatur 2. reſiduum erit numerus
81 mediorum poſſibilium inter terminos æquales. Sin non ſunt
in eadem claſſe, erit prædicatum in claſſe minoris exponentis,
ſubjectum in claſſe majoris. Jam ſupponatur Prædicatum
velut caput complexionis, exponens claſſis ſubjecti ſuppona-
tur pro numero rerum. Inveniantur omnes complexiones dati
capitis particulares per ſingulas claſſes à claſſe prædicati ad
claſſem ſubjecti incluſivè; in ſingulis claſſibus complexiones
dati capitis particulares ducantur in complexiones ſimplici-
ter, Exponentis ipſius claſſis pro numero rerum ſuppoſiti. Ag-
gregarum omnium factorum ſubtracto 2 erit quæſitum. Præ-
82 dicatum autem de ſubjecto negari facilè inveniemus, ſi utroque
termino in primos reſoluto manifeſtum eſt neutrum altero con-
tineri. Probari tamen negativa ſic poterit: inveniantur o-
mnia prædicata ſubjecti, cum de omnibus negetur prædica-
tum, totidem erunt media probandi negativam. Inveniantur
omnia ſubjecta prædicati, cum omnia negentur de ſubjecto, et-
iam erunt totidem media probandi negativam. Utrisque igi-
tur computatis numerum mediorum probandi negativam ha-
83 bebimus. Admovendum denique eſt, totam hanc artem com-
plicatoriam directam eſſe ad theoremata, ſeu propoſitiones
quæ ſunt æternæ veritatis, ſeu non arbitrio DEI ſed ſua natura
conſtant. Omnes verò propoſitiones ſingulares quaſi *hiſtori-
cæ*, v.g. Auguſtus fuit Romanorum imperator, aut *obſervationes*,
id eſt propoſitiones univerſales, ſed quarum veritas non in eſ-
ſentia, ſed exiſtentia fundata eſt; quæque veræ ſunt quaſi caſu,
id eſt

id eſt DEI arbitrio, v.g. omnes homines adulti in Europa ha-
bent cognitionem DEI. Talium non datur demonſtratio ſed
inductio. Niſi quod interdum obſervatio per obſervationem
interventu Theorematis demonſtrari poteſt. Ad tales obſer- 84
vationes pertinent omnes propoſitiones particulares, quæ non
ſunt converſæ vel ſub-alternæ univerſalis. Hinc igitur mani-
feſtum eſt, quo ſenſu dicatur ſingularium non eſſe demonſtra-
tionem, & cur profundiſſimus Ariſtoteles locos argumento-
rum poſuerit in Topicis, ubi & propoſitiones ſunt contingen-
tes, & argumenta probabilia, Demonſtrationum autem unus
locus eſt: definitio. Verùm cum de re dicenda ſunt ea quæ
non ex ipſius viſceribus deſumuntur, v.g. Chriſtum natum eſ-
ſe Bethleemi, nemo huc definitionibus deveniet: ſed hiſtoria
materiam, loci remiſcentiam ſuppeditabunt. Hæc jam loco-
rum Topicorum origo, & in ſingulis maximarum, quibus o-
mnibus qui ſint fontes, oſtenderemus itidem niſi timeremus ne
in progreſſu ſermonis cupiditate declarandi omnia abriperem-
mur. Uno ſaltem verbo indigitabimus omnia ex doctrina 85
metaphyſica relationum Entis ad Ens repetenda eſſe, ſic ut
ex generibus quidem relationum Loci, ex theorematis au-
tem ſingulorum maximæ efformentur. Hoc vidiſſe arbitror,
præter morem compendiographorum ſolidiſſimum Joh. Henr.
Biſterfeld in Phoſphoro Catholico, ſeu Epitome artis medi-
tandi ed. Lugd. Bat. anno 1657. quæ tota fundatur in immea-
tione & περιχωρήσει, ut vocat, univerſali omnium in omnibus,
ſimilitudine item & diſſimilitudine omnium cum omnibus,
quarum principia: Relationes. Eum libellum qui legerit,
uſum artis complicatoriæ magis magisque perſpiciet. Inge- 86
nioſus ille, quem ſæpè nominavimus, Joh. Hoſpinianus, libel-
lum promiſit de inveniendi & judicandi facultatibus, in quo e-
mendationem doctrinæ Topicæ paraverat, locosque recenſue-
rat 180. maximas 2796. v. controverſ. dial. p. 442. Hunc e-
go inſigni rei logicæ damno nunquam editum arbitror. Abi-
bimus hinc, cum primum γεῦμα quoddam praxeos artis com- 87
natoriæ dederimus. Commodiſſima Matheſis extempora-

GOTTFRIED WILLIAM LEIBNIZ *Arte Cobinatora* LEIPZIG, 1666 THE WARNOCK LIBRARY Octavo